

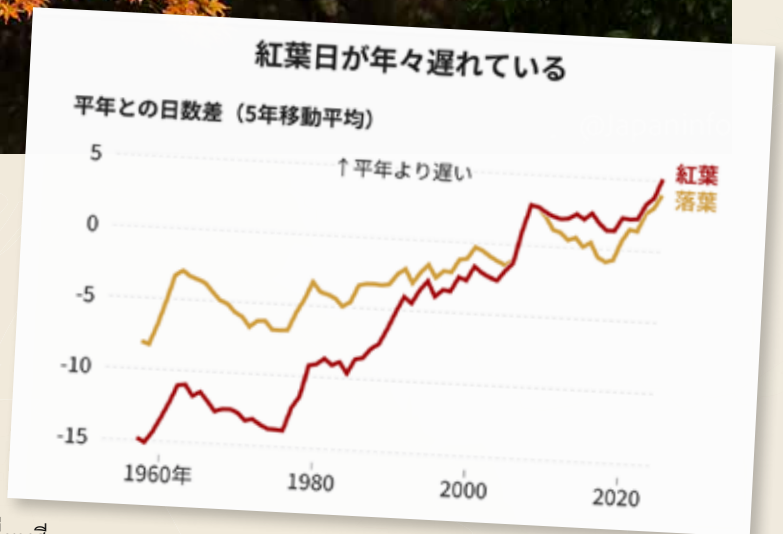

▲ ไม้ผลช่วยทำให้ใบไม้สีสดขึ้นมาก

ปีนี้เป็นปีที่โลกเผชิญกับสภาพอากาศแปรปรวน อุณหภูมิขึ้นสูงกว่าเฉลี่ยกันทั่วหน้า ทั้งนี้เชื่อว่าน่าจะมาจากภาวะโลกร้อน และดูเหมือนว่าความแปรปรวนดังกล่าวยังคงครอบคลุมไปถึงการเปลี่ยนสีของใบไม้ (โคโย) โดยเฉพาะเมเปิ้ลด้วย

จากข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยา พบว่าจากทศวรรษ 1950 จนถึงหลายปีมานี้ ระยะเวลาตั้งแต่ใบไม้เปลี่ยนสี (โคโย) จนถึงโรยไปสั้นลงมากกว่า 8 วัน แถมเวลาเริ่มเปลี่ยนสียังขยับไปที่เดือนธันวาคมบ่อย ๆ ปีนี้ราวร้อยละ 20 ของจุดวัด พบว่าการเปลี่ยนสีช้าลงแบบทำลายสถิติเท่าที่เคยเก็บมา จนแทบจะเรียกไม่ได้แล้วว่าเป็น “สัญลักษณ์ประจำฤดูใบไม้ร่วง” (อาคิโนะฟูบุทซุชิ)

วันเริ่มเปลี่ยนสี (โคโยบิ) ของกรมอุตุนิยมวิทยาคือวันที่ต้นเมเปิ้ล (คาเอะเดะ) ต้นมาตรฐานที่กำหนดไว้ทั่วประเทศตั้งแต่ปี 1953 เริ่มมีสีแดง ส่วนวันโรยรา (ระกุโยบิ) คือวันที่ต้นสลัดใบไปราวร้อยละ 80 จากการเก็บสถิติการเปลี่ยนสี และการโรยราจากจุดวัด 20 จุดที่ไม่เคยขาดการวัดต่อเนื่องกัน 5 ปีกรมอุตุนิยมวิทยาได้ประเมินวันเริ่มเปลี่ยนสีรวมระยะเวลา 70 ปีไว้ตามกราฟด้านล่าง

▲ กราฟสีแดงแสดงวันเริ่มเปลี่ยนสี สีเหลืองแสดงวันโรยราจากทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา วันโรยราไม่เปลี่ยนมากนัก ใบขณะที่จะวันเริ่มเปลี่ยนสีเริ่มช้าลง ๆ

โดยใช้ดัชนีของปี 1991-2020 เป็นค่าเฉลี่ย พบว่าวันเริ่มเปลี่ยนสีช้าลงทุกปี ๆ

ถ้าฟังเพียง 5 ปีจนถึงปี 2023 ที่ผ่านมา พบว่าวันเริ่มเปลี่ยนสีช้ากว่าค่าเฉลี่ย 4 วัน ช้ากว่าเมื่อ 70 ปีก่อนหน้านั้นถึง 19 วัน ตรงกันข้าม วันโรยรากลบไม่ได้แตกต่างมากเท่ากับวันเริ่มเปลี่ยนสี เมื่อเทียบกับ 70 ปีที่แล้วระยะเวลาจากเริ่มเปลี่ยนสีจนโรยราเท่ากับ 20.5 วัน ล่าสุดเหลือเพียง 12.1 วัน ผู้เชี่ยวชาญอธิบายว่า “จากอิทธิพลของภาวะโลกร้อน ใบไม้จะแตกยอดอ่อนเร็วกว่าเดิม ในฤดูใบไม้ผลิ เป็นไปได้สูงว่าอายุขัยของใบไม้ก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้ใบไม้โรยรา”

ไปไม่ทันจะเปลี่ยนสีก็ต่อเมื่ออุณหภูมิต่ำกว่า 20 องศา และ ยิ่งอุณหภูมิล่างวันกับกลางคืนแตกต่างกันมากเท่าใด ไปไม่ก็จะ เปลี่ยนสีสดมากขึ้นเท่านั้น สำหรับปี 2024 นี้ กรมอุตุนิยมวิทยาได้ พยากรณ์ไว้ว่าในเมืองทั้งหมด 51 เมือง 11 เมืองจะมีวันเปลี่ยนสี ชาติที่สุดเท่าที่เคยเก็บสถิติมา หลายเมืองเริ่มวันเปลี่ยนสีกันเมื่อ เข้าเดือนธันวาคมหรือหน้าหนาวไปแล้วก็มี ทั้งนี้เพราะเผชิญกับ อุณหภูมิสูงต่อเนื่องในเดือนตุลาคมที่ว่ากันว่าเป็นอุณหภูมิสูงนับ ตั้งแต่เก็บสถิติมาตั้งแต่ปี 1898

สำหรับเกียวโตแหล่งชมใบไม้เปลี่ยนสีที่ขึ้นชื่อว่าสวยงาม ระดับต้น ๆ นั้น ทุกปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งใน และต่างประเทศหลั่ง ไหลกันเข้ามาในช่วงเดือนพฤศจิกายน แต่สำหรับปีนี้ จนร่วงเข้า วันที่ 20 เศษแล้วแหล่งชมใบไม้ดัง ๆ หลายแห่งตามที่ราบในตัวเมือง ไม่ว่าวัดเอ็งกิงโด วัดนันเซนจิ ฯลฯ ต่างเพิ่งจะเริ่มมีสีส้มอมแดง ชวงบนของต้นกันเป็นส่วนใหญ่ บางต้นยังเขียวต้ออยู่ก็มี นักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยจึงเขวี้ยงขว้าง

ผู้เขียนเองก็เฝ้าหาข้อมูลทั้งผ่าน SNS ของวัดหรือศาลชินโต เจ้าของสถานที่แต่ละแห่ง จากเว็บไซต์ของ JR Tokai ที่ส่งเจ้าหน้าที่ ไปเวียนถ่ายภาพมารายงานแทบทุกวัน และจาก Instagram ของ บรรดาช่างภาพสายเกียวโต ทำยสุดก็ตัดสินใจไปเริ่มถ่ายใบไม้ เปลี่ยนสีแห่งแรกที่วัดจิงโกะจิบนกลางเขาตากาโอะซึ่งทางเหนือ ของตัวเมืองเกียวโต

วัดจิงโกะจิ สร้างโดยวาเคะ คิโยมาโระ ชุนนางเฮอัน โดย บูรณะจากวัดตากาโอะ ต่อมาเมื่อพระคุโค่นำพุทธศาสนากลับมา เผยแพร่จากประเทศจีน ที่นี้จึงกลายเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ คำสอนและเป็นที่ ๆ ท่านเจ้าพรรษาอยู่ราว 14 ปีก่อนจะไปพัฒนา โคยะซัง โดยในปีค.ศ. 824 วัดได้รวมกับวัดของคนในตระกูลวาเคะ อีกวัดหนึ่ง เปลี่ยนชื่อมาเป็นวัดจิงโกะจิ ปีนี้จะเป็นปีที่วัดฉลอง ครบรอบ 1,200 ปี พร้อมฉลองการเกิดของพระคุโคะรอบ 1,250 ปี ด้วย ด้วยเหตุนี้วัดจึงเป็นเจ้าของวัดอุโบสถที่เกี่ยวเนื่องกับพระ คุโคะมากมาย พระโภาษชัยคุรุพระประธานที่ประดิษฐานในโบสถ์ คอนโดก็ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกของ ประเทศ

▶ โรงแรมเล็ก ๆ ริมน้ำโคชิอัน ให้บริการอาหารที่ร้อนปิ้ง รินน้ำด้วย

▲ สะพานข้ามแม่น้ำก่อนถึงบันไดหินขึ้นไปสู่วัด Jingo-ji ไล่สีสวยงาม น้ำฝนที่ตกใหม่ ๆ ทำให้ดูชุ่มฉ่ำ

ในเช้าวันที่ 19 พฤศจิกายนที่ผ่านมา ผู้เขียนขับรถประจำทางเที่ยว 7 โมงจากในตัวเมืองเกียวโตมุ่งหน้าไปที่ย่านทากาโอะ เมื่อลงรถที่ป้ายรถเมล์ก็พบว่า มีฝนพรำ อุณหภูมิบนเขาราว 6 องศา จากป้ายรถเมล์ก่อนอื่นต้องลงบันไดหินไปที่ริมแม่น้ำอิกราว 30 ชั้นได้ เมเปิดที่เรียงรายอยู่สองฝั่งแม่น้ำเริ่มมีสีเหลืองส้มถนัดตาติดกับสีฟ้าของน้ำอย่างดี สักพักจึงรีบสาวเท้าไต่ขึ้นบันไดหินกว่า 300 ชั้นไปอย่างระมัดระวัง ระหว่างทางก่อนถึงประตูโระมง มีเพิงร้านค้าเล็ก ๆ ให้นั่งพักขาได้ 2-3 แห่ง แต่ทุกแห่งยังไม่เปิดทำการช่วงเช้า จึงเดิน ๆ ถ่ายภาพระหว่างทางไปด้วย หยุดพักไปด้วย ทำยสุด

▲ ใบไม้ที่รอบบันไดหินสีเหลืองสดอยู่ตอนเช้าตรู่

▲ ตรงนี้ก็สีออกแดงแล้ว

@Japan

ก็ไปถึงประตูโระมงราว 08.00 น. ก่อนวัดเปิดอย่างเป็นทางการ แต่เจ้าหน้าที่ก็อนุญาตให้เข้าไปได้

เมเปิดต้นใหญ่ที่หน้าประตูโระมงมีกิ่งก้านที่สั้นลงและไม่คลุมทั่วประตูเช่นหลายปีก่อน น่าจะเพราะเจอผลกระทบจากไต้ฝุ่น แต่ในลานวัดยังมีเมเปิดใหญ่น้อยเรียงรายสีสดทุกต้นอยู่ และจุดที่สวยงามที่สุดคือที่ข้างบันไดหินหน้าโบสถ์คอนโด มีทั้งสีแดงสด เหลืองส้ม และเขียว ผู้เขียนขยับเดินไปข้างหน้าบ้างข้างหลังบ้างอยู่พักหนึ่ง เพื่อจับภาพโบสถ์โดยใสวิหารโกะไดโด และวิหารบิชะมงโดที่เรียงรายอยู่ตีนบันไดด้านใต้ของโบสถ์จนพอใจ จึงขึ้นไปนมัสการ

▲ โบสถ์ Kondo ตรงหน้าอยู่ด้านบน

▲ กังเปเปิดหน้าประตู Romon เล็กมากหลังเจอไต้ฝุ่น กังก้านหักไปบางส่วน

พระประธานของวัด ก่อนจะลงบันไดกลับไปติดต่อไปยังวัดไซเมียวจิ และวัดโคซังจิสองวัดพุทธย่านทากาโอะที่เริ่มเปลี่ยนสีงดงามแล้ว

จากความงามของธรรมชาติและความสงบยามเช้าของที่นี่ทำให้ผู้เขียนในวัย 60 ทำย ๆ สามารถเดินพร้อมกล้องหนัก ๆ 2 ตัว เล่นสกีอีก 3 ตัวได้ โดยลืมนความเหน็ดเหนื่อย จนไปปิดท้ายที่ป้ายรถเมล์หน้าวัดโคซังจิตอนเกือบบ่ายสามโมง อิ่มเอมใจมาก แต่วันรุ่งขึ้นทั้งป่าที่แบกกกล้องหนัก ทั้งหัวที่ปวดเพราะเส้นตึง และทั้งขาที่ใช้งานหนักก็ออกอาการจนต้องนอนพักสงบ สติอารมณ์งดเที่ยวอยู่ 2 วันเต็ม ปีน้าคงลุยไม่ไหวแล้ว

* จากในตัวเมืองเกียวโต มีรถประจำทางวิ่งไปกลับระหว่างทากาโอะกับสถานีสำคัญ ๆ อยู่ค่อนข้างมาก วัดจิงโกะจิเปิดจาก 9.00-16.00 น (ค่าเข้าชม 1,000 เยน)

TPA NEWS